

Μεγάλες μορφές της Φυσικής και
των Μαθηματικών,

μέσα από την Αγιασώτικη
ντοπιολαλιά και σάτιρα.

Οι Ξλουμένι,
Λέσβου 10

Γενικό Λύκειο Αγιάσου Λέσβου

2010

Λίγα λόγια για την παράσταση

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε το σχολικό έτος 2009-2010.

Παρουσιάστηκε σε μορφή θεατρικού διαλόγου στην διημερίδα της: «2ης Συνάντησης καθηγητών Φυσικών Επιστημών» με θέμα: «(πρό)γευση της νέας εποχής» που διοργανώθηκε στη Λέσβο την άνοιξη του 2010.

Παρουσιάστηκε και **τιμήθηκε με έπαινο** στους 6ους Πανελλήνιους Αγώνες Κατασκευών και Πειραμάτων Φυσικών Επιστημών με θέμα: «Αιχμαλωτίζοντας την Καρδιά και το Νου μέσω της διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών» («Winning Hearts and Minds in Science Teaching»), που διοργάνωσαν η Ελληνική Συντονιστική Επιτροπή του Ευρωπαϊκού προγράμματος «Οι Φυσικές Επιστήμες στο Προσκήνιο - Ευρώπη» (Science on Stage - Europe) και το Ε.Κ.Φ.Ε Αιγάλεω στις 15 & 16-Οκτ-2010.

Συντελεστές

Παλαιολόγου Ελένη Φυσικός: Υπεύθυνη προγράμματος

Σιώρης Αθανάσιος Φυσικός: Βοήθεια στη συγκέντρωση υλικού

Χατζηβασιλείου Βασιλεία Φιλόλογος: Απόδοση κειμένου στην καθομιλουμένη

Στυλιανίδης Στέλιος Φυσικός: Δντής του Λυκείου Αγιάσου. Εμπυχωτής και υποστηρικτής της προσπάθειας.

Σενάριο – κείμενο – συγγραφή-σκηνοθεσία, ηθοποιία, οι μαθητές:

Κουτσκουδή Κατερίνα,

Παπάνης Αλέξανδρος,

Πετεινέλλη Κλεονίκη

Σκίτσα: Κουτσκουδή Μυρσίνη

Όλοι οι μαθητές του Λυκείου Αγιάσου του σχολικού έτους 2009-2010

Οικονομική υποστήριξη: Δήμος Αγιάσου

Στα πλαίσια ενός πολιτιστικού προγράμματος, σκεφτήκαμε με τους μαθητές να επιτύχουμε ό,τι δεν έχει κατορθώσει ακόμα η Φυσική, την «ενοποίηση». Την ενοποίηση όχι των δυνάμεων, αλλά της φυσικής, των μαθηματικών, της Αγιασώτικης σάτιρας, της ντοπιολαλιάς και της καυστικής διάθεσης που αναδύεται μέσα από το φημισμένο Αγιασώτικο παρατσούκλι, χαρακτηριστικό της Αγιασώτικης κοινωνίας.

Οι μαθητές κατέγραψαν πρόσωπα της Φυσικής και των Μαθηματικών που τους έκαναν εντύπωση, αξιολογώντας όχι μόνο το επιστημονικό τους έργο, αλλά και τις ιδιαιτερότητες του χαρακτήρα τους.

Σε αρμονία με την μακροχρόνια τοπική παράδοση της Αγιάσου, με Αριστοφανική δεξιοότητα, σατίρισαν «ανελέητα» σε Ιαμβικό δεκαπεντασύλλαβο, μεγάλες μορφές της Φυσικής και των Μαθηματικών, τους έδωσαν παρατσούκλι και έφτιαξαν τις καρικατούρες τους. Μέσα από αυτή την δραστηριότητα πέτυχαν:

- Να εισάγουν το πολιτιστικό – ιστορικό στοιχείο στο μάθημα της Φυσικής και των Μαθηματικών, που τόσο πολύ απουσιάζει από το εκπαιδευτικό μας σύστημα.
- Να παντρέψουν την Φυσική με τη μοναδική φυσιογνωμία της Αγιασώτικης κοινωνίας που διακρίνεται για την ευρηματική καρναβαλική της σάτιρα και το ιδιαίτερο γλωσσικό της ιδίωμα, ένα γλωσσικό ιδίωμα με αρχαίες επιρροές, που στην Αγιάσο διαφυλάσσεται ως ιερό κειμήλιο.
- Να ενισχυθεί το ενδιαφέρον τους για τα συγκεκριμένα μαθήματα και να αισθανθούν τις μεγάλες μορφές των επιστημών οικειότερες προς αυτούς.
- Να αυτοεκπαιδευτούν στην αναζήτηση της ιστορικής πορείας των γεγονότων, που βρίσκονται πίσω από κάθε νέα γνώση και επιστημονική εξέλιξη.
- Να αναπτύξουν ικανότητες συνεργασίας για την παραγωγή έργου, αναλαμβάνοντας την ευθύνη της επιλογής και αναδεικνύοντας τις δεξιότητές τους.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι η «γλώσσα είναι πολιτισμός» και να συμβάλλουν και αυτοί στην ανάδειξη της Αγιασώτικης ντοπιολαλιάς σε «προστατευόμενο» πολιτιστικό στοιχείο. Ιδιαίτερη αξία έχουν και τα

παραδοσιακά παρατσούκλια της Αγιάσου.

Όπως αναφέρουν στο βιβλίο τους ΑΓΙΑΣΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΤΣΟΥΚΛΙΑ οι Φιλολόγοι συγγραφείς, Δημήτρης .Παπάνης πρώην Λυκειάρχης, και Γεώργιος Παπάνης πρώην Εκπ. Σύμβουλος, «Τα Παρατσούκλια είναι – κατά τη γνώμη μας – αλάθητα test (κριτήρια) της πνευματικότητας και σοφίας του λαού και ο δείκτης της βαθυστοχασύνης του και της προβληματικής του».

Σήμερα μας μαθαίνουν ό,τι τους έκανε εντύπωση, με τον δικό τους πρωτότυπο τρόπο και αποδεικνύουν την ορθότητα της θεωρίας της ενοποίησης, με μία δικιά τους πρωτοπόρα μέθοδο.

Οκτώβριος 2010

Ελένη Παλαιολόγου

Φυσικός

Υπεύθυνη προγράμματος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΚΑΙ ΒΙΩΜΑΤΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΑΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ Γ' ΑΘΗΝΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΙΓΑΛΕΩ
Σχολικό συγκρότημα 6^{ου} Γενικού Λυκείου Αγιάλεω, Μίνωος και
Προσδου 1, 12243, ΑΙΓΑΛΕΩ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ: Ε. Τσιτοπούλου - Χριστοδουλίδη
Τηλ.: 2105441533, Fax: 2105441255,
e-mail: mail@ekfe-aigaleo.att.sch.gr

SCIENCE ON STAGE
GREECE

ΕΠΙΑΙΝΟΣ

Για την προσπάθεια, τον καλό σχεδιασμό
και την υλοποίηση του θεατρικού,
απονέμεται

έπαινος

στους μαθητές: Παπάνη Αλέξανδρο,
Πετεινέλλη Κίμωνική και Κουτακουδή Κατερίνα,
του Γενικού Λυκείου Αγιάλεω, Λέσβου,
με υπεύθυνη καθηγήτρια την Παισιολόγου Ελένη, φυσικό,
για την θεατρική παράσταση:

«Οι Ξουμέν'»

(Μορφές της Φυσικής και των Μαθηματικών
μέσα από την Αγιασώτικη ντοπιολαλιά και σάτιρα), στους

6^{ος} Πανελλήνιος Αγώνας
Κατασκευών και Πειραμάτων Φυσικών Επιστημών
με θέμα: «Αιχμαλωτίζοντας την Καρδιά και το Νοῦ μέσω της διδασκαλίας
των Φυσικών Επιστημών»

που πραγματοποιήθηκαν υπό την αιγίδα του Υ.Π.Δ.Μ.Θ.
(αριθμ. πρωτ. 125471/Γ2/7-10-2010)
στις 15 και 16 Οκτωβρίου 2010 στο Ε.Κ.Φ.Ε. Αγιάλεω.

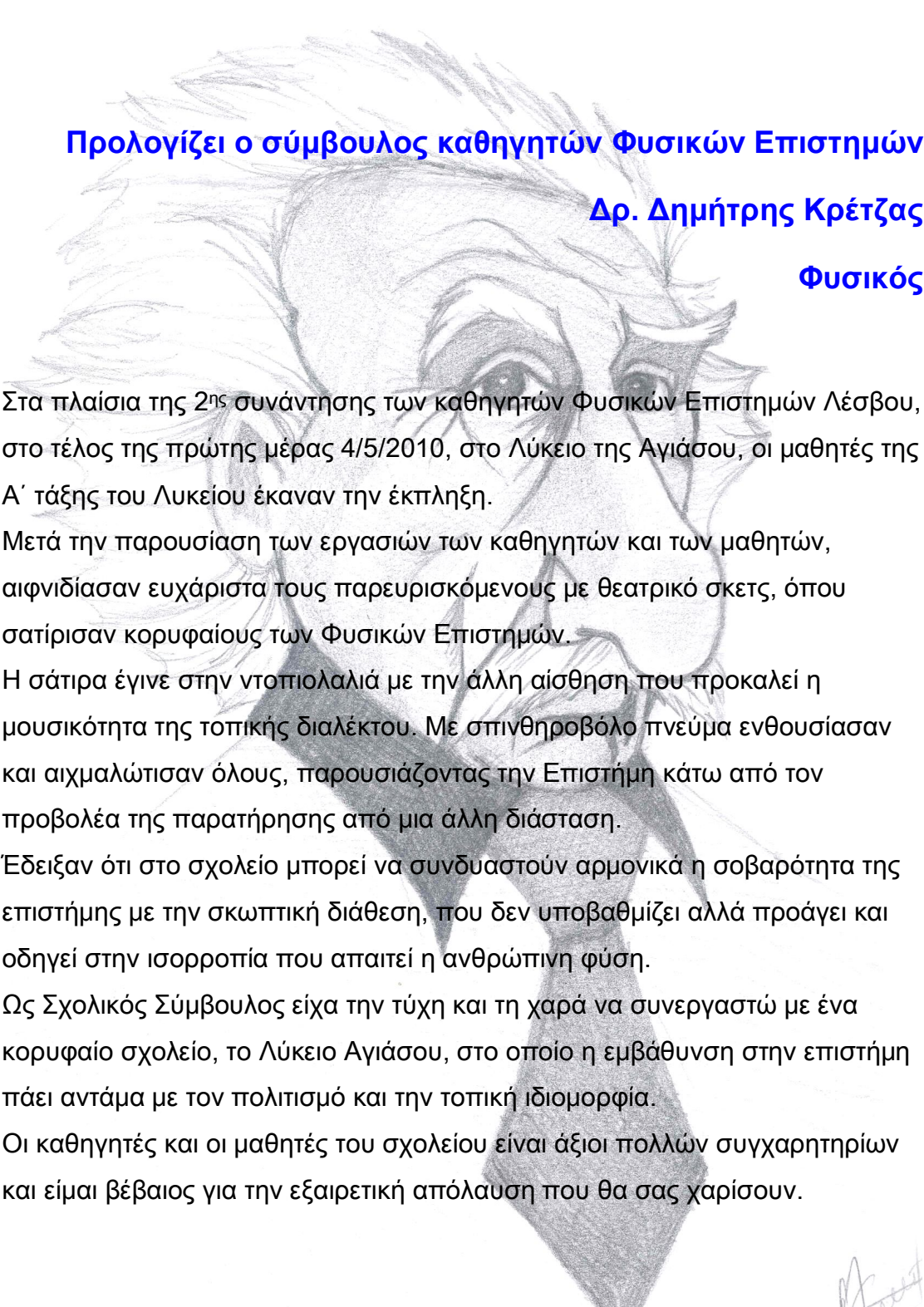
Τους Αγώνες διοργάνωσε το Εργαστηριακό Κέντρο Φυσικών Επιστημών Αγιάλεω
και η Ελληνική Συντονιστική Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Προγράμματος
«Οι Φυσικές Επιστήμες στο Προσκήνιο - Ευρώπη» (Science on Stage - Europe)

Αγιάλεω, 16-10-2010

Η Υπεύθυνη του Ε.Κ.Φ.Ε. Αγιάλεω
και Συντονίστρια της Ελληνικής Επιτροπής

Ευγενία Τσιτοπούλου-Χριστοδουλίδη

Προλογίζει ο σύμβουλος καθηγητών Φυσικών Επιστημών

Δρ. Δημήτρης Κρέτζας

Φυσικός

Στα πλαίσια της 2^{ης} συνάντησης των καθηγητών Φυσικών Επιστημών Λέσβου, στο τέλος της πρώτης μέρας 4/5/2010, στο Λύκειο της Αγιάσου, οι μαθητές της Α΄ τάξης του Λυκείου έκαναν την έκπληξη.

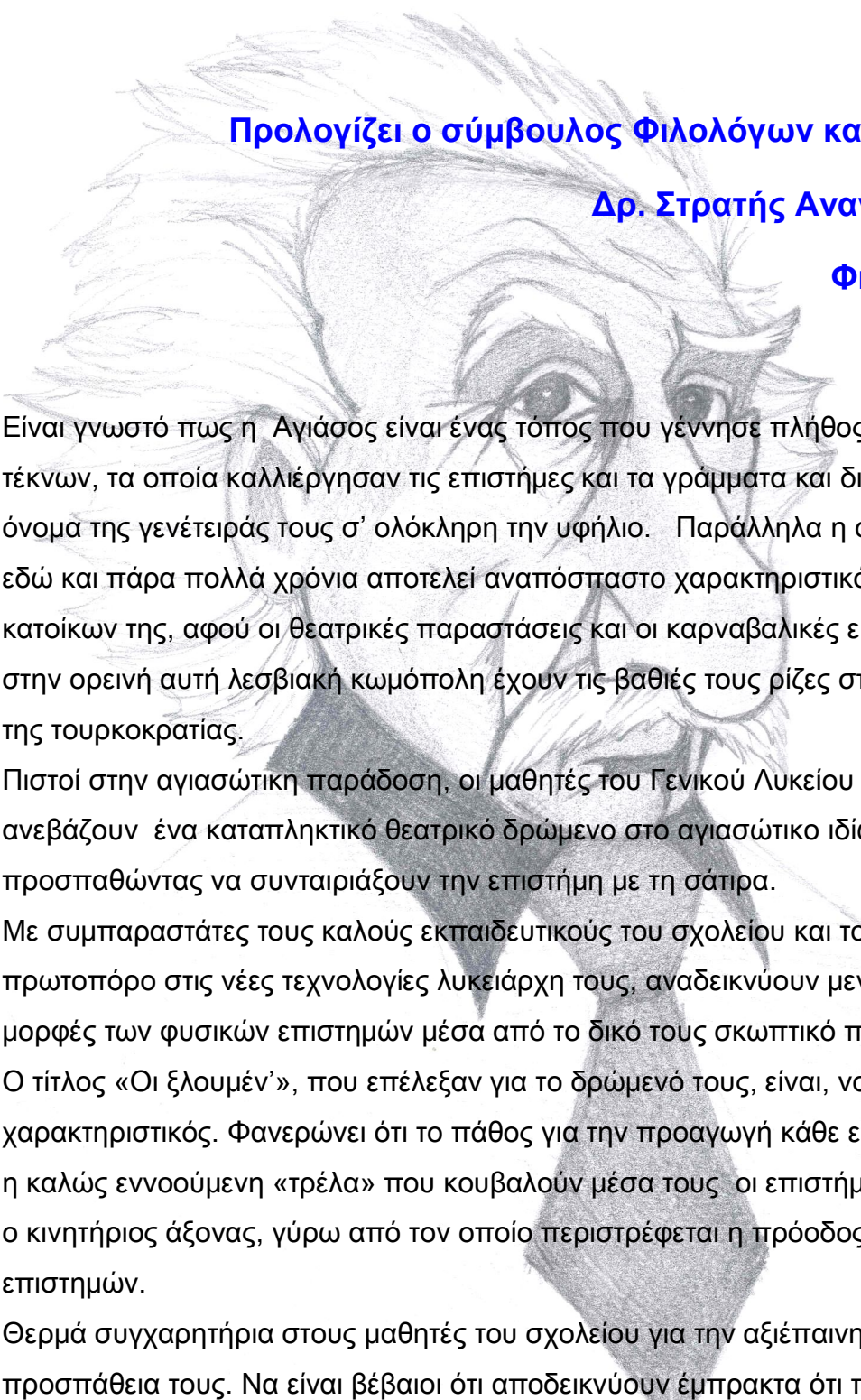
Μετά την παρουσίαση των εργασιών των καθηγητών και των μαθητών, αιφνιδίασαν ευχάριστα τους παρευρισκόμενους με θεατρικό σκετς, όπου σατίρισαν κορυφαίους των Φυσικών Επιστημών.

Η σάτιρα έγινε στην ντοπιολαλιά με την άλλη αίσθηση που προκαλεί η μουσικότητα της τοπικής διαλέκτου. Με σπινθηροβόλο πνεύμα ενθουσίασαν και αιχμαλώτισαν όλους, παρουσιάζοντας την Επιστήμη κάτω από τον προβολέα της παρατήρησης από μια άλλη διάσταση.

Έδειξαν ότι στο σχολείο μπορεί να συνδυαστούν αρμονικά η σοβαρότητα της επιστήμης με την σκωπτική διάθεση, που δεν υποβαθμίζει αλλά προάγει και οδηγεί στην ισορροπία που απαιτεί η ανθρώπινη φύση.

Ως Σχολικός Σύμβουλος είχα την τύχη και τη χαρά να συνεργαστώ με ένα κορυφαίο σχολείο, το Λύκειο Αγιάσου, στο οποίο η εμβάθυνση στην επιστήμη πάει αντάμα με τον πολιτισμό και την τοπική ιδιομορφία.

Οι καθηγητές και οι μαθητές του σχολείου είναι άξιοι πολλών συγχαρητηρίων και είμαι βέβαιος για την εξαιρετική απόλαυση που θα σας χαρίσουν.

Προλογίζει ο σύμβουλος Φιλολόγων καθηγητών

Δρ. Στρατής Αναγνώστου

Φιλόλογος

Είναι γνωστό πως η Αγιάσος είναι ένας τόπος που γέννησε πλήθος άξιων τέκνων, τα οποία καλλιέργησαν τις επιστήμες και τα γράμματα και διέδωσαν τα όνομα της γενέτειράς τους σ' ολόκληρη την υφήλιο. Παράλληλα η σάτιρα εδώ και πάρα πολλά χρόνια αποτελεί αναπόσπαστο χαρακτηριστικό των κατοίκων της, αφού οι θεατρικές παραστάσεις και οι καρναβαλικές εκδηλώσεις στην ορεινή αυτή λεσβιακή κωμόπολη έχουν τις βαθιές τους ρίζες στην εποχή της τουρκοκρατίας.

Πιστοί στην αγιασώτικη παράδοση, οι μαθητές του Γενικού Λυκείου Αγιάσου ανεβάζουν ένα καταπληκτικό θεατρικό δρώμενο στο αγιασώτικο ιδίωμα, προσπαθώντας να συνταιριάξουν την επιστήμη με τη σάτιρα.

Με συμπαραστάτες τους καλούς εκπαιδευτικούς του σχολείου και τον πρωτοπόρο στις νέες τεχνολογίες λυκειάρχη τους, αναδεικνύουν μεγάλες μορφές των φυσικών επιστημών μέσα από το δικό τους σκωπτικό πρίσμα.

Ο τίτλος «Οι ξλουμέν'», που επέλεξαν για το δρώμενό τους, είναι, νομίζω χαρακτηριστικός. Φανερώνει ότι το πάθος για την προαγωγή κάθε επιστήμης, η καλώς εννοούμενη «τρέλα» που κουβαλούν μέσα τους οι επιστήμονες, είναι ο κινητήριος άξονας, γύρω από τον οποίο περιστρέφεται η πρόοδος όλων των επιστημών.

Θερμά συγχαρητήρια στους μαθητές του σχολείου για την αξιέπαινη προσπάθεια τους. Να είναι βέβαιοι ότι αποδεικνύουν έμπρακτα ότι πολλά απ' αυτά που μαθαίνουν στο σχολείο τους, δεν είναι γι' αυτούς απλές ξερές γνώσεις, χρήσιμες μόνο για την εισαγωγή τους στο Πανεπιστήμιο, αλλά πάνω απ' όλα προσωπικά βιώματα, που δεν υιοθετούνται άκριτα, αλλά μεταλλάσσονται σε γνήσια, ανόθευτη λαϊκή σάτιρα. Γι' αυτό και πανάξια έχουν την αμέριστη στήριξη της εκπαιδευτικής κοινότητας και της λεσβιακής κοινωνίας.

Εισαγωγή

Χιριτώ του κόσμου ούλου
Οσ' είν' έδιου μαζουμέν'
φυσικοί τσι μαθητάδισ
απ' τν ιλλάδα, καλεσμέν'.

Τώρα πρέπ α συστηθούμι
α μας μάθιτι τσι σείς,
τσ' πίο σπουδαίοι παριστούμι
τσ' κουρυφαίοι τσ' φυσικής.

Απου δω γιου Αρχιμήδης
θα τουν παίξ του Κατιρνέλ'
τσ' απί δίπλατ' είν' γιου Νεύτουν
που τουν καν' του Κλιουνκέλ'.

Τσι αφήσαμε στου τέλους
τουν Αλέξη του Παπάν'
που διαλέξαμι να είνι
γιου μιγάλους Αϊνστάιν.

Όμους, μεις εκτός απ' τσρόλ' μας
λέμι α παίζουμι τσι τσαλ,
βλέπς είνι πουλές γι μούρις
που μας πρίζιν του τσιφάλ.

Ταξιδέψαμι απ' τν' Αγιάσου,
απί τσ' Λέσβου του νησί
τσ' ίρταμι α σας τα πούμι
μι διάθεση πουλλή.

Γι ξλουμέν είνι του θέμα
ούλ έγιουτ γι παλαβοί,
που απ' τα πουλλά τα ξούρια
μας ζαλίσαν φτοί του γδί.

Χαιρετώ τον κόσμο όλο
όσους είν' εδώ μαζεμένοι,
δάσκαλοι και μαθητές
απ' την Ελλάδα καλεσμένοι.

Τώρα πρέπει να συστηθούμε,
να μας μάθετε κι εσείς,
τους πιο σπουδαίους θα μιμηθούμε,
τους κορυφαίους της Φυσικής

Από δω ο Αρχιμήδης,
που θα μιμηθεί η Κατερινούλα
κι από δίπλα είν' ο Νεύτων,
που τον κάνει η Κλεονικούλα.

Κι αφήσαμε στο τέλος
τον Αλέξη τον Παπάνη,
που διαλέξαμε να είναι
ο μεγάλος Αϊνστάιν.

Όμως, πέρα απ' το ρόλο μας,
θα «ζώντανέψουν» κι άλλοι,
βλέπεις, είναι πολλοί αυτοί
που μας πρήζουν το κεφάλι.

Ταξιδέψαμε από την Αγιάσο
από της Λέσβου το νησί
και ήρθαμε να σας τα πούμε
με διάθεση πολλή.

Οι φευγάτοι είναι το θέμα
όλοι αυτοί οι παλαβοί,
που με τα πολλά κουσούρια τους
μας ζαλίσαν το κεφάλι.

Πυθαγόρας

Γιου μουσικάντς

Γιου σουφός μας Πυθαγόρας
απὶ τὸ Σάμου τοῦ νησί,
ικτός απὶ τ' φιλοσοφία
τ' ἴρῃσει τὸ ἡ μουσική.

Μιγάλ ἀνακάλιψ' ἔκανι
ἐφτους στ' γιουμιτρία
τσι ἀφανίζ', ρε, τα μουρά
μ' ἐφτιν τ' παλιουβλακεία.

Απίς πους τοῦ βρι μοναχόσι τ'
ψέματα θα εἶνι φτό.
Καλά που ἴνταν τσι γι Αἰγύπτιοι,
αλλιώς θα να μινι κρυφό.

Ὅμους, τ' κούπατ' φτι τ' διάσημ'
ἔκανίν' τνα μοναχός.
ἡθιλι α βρει ἓνα τρόπον
για να μη μιθά ἡ λαός.

Ἦταν οὐπτικά γι ἴδια,
ἀλλά μέσα ξιχουρστί,
εἶχι ἓνα τρύπιου βούτλου
για να πέφτει το κρασί.

Ἐδιετς ἓνι μέθα γι ἔρμους
ἓνι μπόργει α πιει πουλύ
γλῖτουνει, που λεγς, το ξύλου
ἀπὶ τ' γναίκατ' τ' παλαβή.

Πάμε, ὅμους, σ' ἄλλου θέμα,
στ' μυστικιστική τ' σχουλή
που τνι πίτσι μοναχόσιτ'
τὸ ἴχι ουπαδοί πουλλοί.

Ἦλιγίν τουν «ρε μουρέλια' μ
ε τα λέμι ούλα σουλ'
μο τα φλάγουμι κρυμμένα
στου μυαλού μας του σακούλ».

Ο μουσικός

Ο σοφός μας Πυθαγόρας,
ἀπ' τῆς Σάμου τὸ νησί,
πέρα ἀπ' τῆ φιλοσοφία
τοῦ ἄρεσε καὶ ἡ μουσική.

Σπουδαία ἀνακάλυψη ἔκανε
αὐτός στη γεωμετρία
καὶ τα παιδιὰ βασάνισε
με αὐτὴ τοῦ τη... βλακεία.

Να πεις «το βρήκε μόνος του»
ψέματα θα εἶν' αὐτό.
Ευτυχώς, ἦταν οἱ Αἰγύπτιοι,
αλλιώς θα ἔμενε κρυφό.

Ὅμως, τὴν κούπα αὐτὴ τῇ διάσημῃ
τὴν ἔκανε αὐτός.
ἤθελε να βρει ἓναν τρόπον
για να μη μεθά ὁ λαός.

Ἦταν οπτικά ἡ ἴδια,
μέσα ὅμως ξεχωριστή,
εἶχε μὴ προεξοχή τρύπια
για να πέφτει το κρασί.

Ἔτσι δε μεθούσε ὁ καημένος,
δεν μπορούσε πολὺ να πιεῖ...
γλῖτωνε, που λες, το ξύλο
ἀπ' τῇ γυναίκα τοῦ τὴν τρελή.

Πάμε, ὅμως, στο ἄλλο θέμα,
τῇ μυστικιστικῇ σχολῇ
που τὴν ἱδρυσε ὁ ἴδιος
καὶ εἶχε πολλοὺς οπαδοὺς.

Τους ἔλεγε «Παιδάκια μου,
δεν τα λέμε σ' ὅλους ὅλα,
τα φυλάγουμε κρυμμένα
στου μυαλού μας τῇ σακούλα».

Τσι τα μλάρια ποτεβγασίν τουν
μο π' εν έκανι α τουν δουν
πέντι χρόνια μες του σπίτι' τ
αφανστίκαν αν ακούν.

Αλλά είχι άστσμου τέλους
πέθανι στου ιερό.
Έμνι φτος σαράντα μέρις
δίχους μάσα τσι νιρό.

Ευκλείδης

Του νιβρόσπαστου

Γιου Ευκλείδης π'λέτι ίβγι
στιν ιπιφάνεια νουρίς
τσι τσ' γιουμιτριάς γίντσι
γιου πιο καλός καθηγητής.

Μο που ε ξέριν που γινίθτσι
μέγα πρόβλημα τσι φτό
αχ τουν έρμουν- τυρανίζ μας-
λες τσι θελ', να νι κρυφό.

Ούλους κόσμους ξέρ' τουν έφτουν
τουν Ιφκλίδ του παλαβό
που τσ' ιφθείς τσι τσ'γουνίεις
ξέρτς απόξου μα του θγιό.

Έγραφι έφτους τα «Στοιχεία»
που νι έργου ξακουστό
τσι απί τότι φτοί τουν είπαν
πατέρα τσι δημιουργό.

Γι' αυτό, τσι γι Πτουλιμαίους
ήθιλι ντουν στου πλιβρότ
να διδάξ τ' γιουμιτρία
στουν απαίδιφτου λαό τ'.

Όμους, τ' ζήτσι μια χαρούδα
τόσινια μικρή πουλύ
να τα λεγ' μι θκατ' λουγέλια
να τα πιάνιν τσ' οι χαζοί.

Σα τουν ίτσι γιου Ιφκλείδης
γίντσι άσπρους σα πανί
είπι τ' λόγια φτος μιγάλα
α τα θμάτι μια ζουγί.

Κι οι ανόητοι τον πίστευαν,
μα δεν έπρεπε να τον δουν
πέντε χρόνια μες στο σπίτι
κουράστηκαν να τον ακούν.

Αλλά είχε άσχημο τέλος,
πέθανε μες στο ιερό.
Έμεινε σαράντα μέρες
δίχως φαί και νερό.

Το νευρόσπαστο

Ο Ευκλείδης, που λέτε, βγήκε
στην επιφάνεια νωρίς
κι έγινε στη γεωμετρία
ο πιο καλός καθηγητής.

Μα πού γεννήθηκε δεν ξέρουν
μεγάλο πρόβλημα κι αυτό.
αχ! Τον καημένο μας βασανίζει,
λες και θέλει να μείνει κρυφό.

Όλος ο κόσμος τον γνωρίζει
τον Ευκλείδη τον τρελό,
που τις ευθείες και γωνίες
ξέρει απ' έξω, μα το θεό.

Αυτός έγραψε τα «Στοιχεία»,
που 'ναι έργο ξακουστό
κι από τότε αυτοί τον είπαν
πατέρα και δημιουργό.

Έτσι και ο Πτολεμαίος
αυτόν ήθελε στο πλευρό του
να διδάξει γεωμετρία
στον απαίδευτο λαό του.

Όμως, του ζήτησε μια χάρη,
μια χάρη πολύ μικρή:
Να τα λέει με τέτοιο τρόπο,
να τα «πιάνουν» κι οι χαζοί.

Σαν τον άκουσε ο Ευκλείδης,
έγινε άσπρος σαν πανί,
ξεστόμισε βαριές κουβέντες
να τις θυμάται μια ζωή.

Ε κμπάρι Πτουλιμαίϊ
που μας κάν'ς τσι του γνουσκό
«έν' υπάρχ' στ' γιουμιτρία
μουνουπάτ βασιλικό».

Αχ ! κουμπάρε Πτολεμαίε,
που μας κάνεις τον γνωστικό,
στη γεωμετρία δεν υπάρχει
μονοπάτι βασιλικό.

Αρχιμήδης

Γιου αδιάτρουπους

Πάμι τώρα σ' έναν άλλουν
του μιγάλου Αρχιμήδ'
που νταν μαθηματικός σπουδαίους
τσ έν ίνταν κλειστός σα μιδ.

Πάντα γιλαστός τσ' ουραίους
πλούσιους τσι δυνατός
έφτιαχτι έφτους τσ' καταπέλτις
τσ' έγινι παντού γνωστός.

Σα δεν ήνταν γι' Αρχιμήδης
ε θα ξέραμι του «πι»
μια ζουγί φτος τυρανζόνταν
για να ερτ' να μας του πει.

Ικτός απ' έφτου μίλξι όμους
τσι για τν υδρoστατική
που σα δεν ήνταν γι κορώννα
ε θα τν' ίβριστσι μα τι.

Μια φουρά τ' δότσι γ' Ιέρων
μια κορώννα α τν' ιξιτάσ'
θάργι πους τουν κουρουϊδέψαν
πους τουν είχαν ξιγιλάσ'.

Ήμπι τότι μες μπανιέρα
του μυστήριου να λυσ'
ανακάλψι πς ίνταν ψέφτσια
τσι βγει α του ξιφουνίς.

«ΕΥΡΗΚΑ,ΕΥΡΗΚΑ», φώνναζι έφτους
μες του δρόμου ίβγι τσιτσίδ
δίκους ρούχα δίκους σλιπ
κουρουπήδα σαν ατσίδ.

Φαίνιτι πς ήνταν στου κόσμου τ'
τς έφτιαχτι τα σχήματα τ'
μέχρι πού ρτι στρατιώτς
χάλασι τα νείρατα τ'.

Ο αδιάντροπος

Πάμε τώρα σ' έναν άλλο,
τον μεγάλο Αρχιμήδη,
έναν μαθηματικό μεγάλο,
που δεν ήταν κλειστός σαν μύδι.

Πάντοτε γελαστός κι ωραίος,
πλούσιος και δυνατός,
έφτιαχνε αυτός καταπέλτες
κι έγινε παντού γνωστός.

Αν δεν υπήρχε ο Αρχιμήδης,
δεν θα ξέραμε το «πι»
μια ζωή αυτός τυραννιόταν
για να έρθει να μας το πει.

Πέρα απ' αυτό μίλησε, όμως,
και για την υδρoστατική,
που αν δεν ήταν η κορώννα
δε θα την έβρισκε, αλί!

Του 'δωσε κάποτε ο Ιέρων
μια κορώννα να εξετάσει
νόμιζε τον κοροΐδεψαν,
πως τον είχαν ξεγελάσει.

Μπήκε τότε στην μπανιέρα
το μυστήριο να λύσει.
Ψεύτικη πως ήταν βρήκε,
βγήκε να το ξεφωνίσει

Εύρηκα, Εύρηκα, αναφωνούσε
μες στο δρόμο βγήκε γυμνός,
έτρεχε χωρίς τα ρούχα,
χοροπηδούσε σαν λαγός.

Φαίνεται, στον κόσμο του ήταν
κι έφτιαχνε τα σχήματά του
ώσπου ήρθε ο στρατιώτης
γκρέμισε τα όνειρά του.

Ρώτιγι ντουν «που 'ν γι παράδις
πο χς κουμέν ρε Αρχιμήδ;
«Μη μου τους κύκλους τάραττε
πάφι, ρε σαμνιαμίδ'».

Έφτου 'νταν του τιλιφταίουτ
έκουφι ντουν του λιμότ·
τότι θρήνσι ούλους κόσμους
για τουν άδικο χαμότ.

Κέπλερ

Γιου πουλιούξερους

Κάτιριν, απάντισιμ κόρημ'
είδις συ στ' ζουγίς πουτές
να νι κάποιους αστρονόμους
τσι α του παίζ φτος συγγραφεύς;

Μια που του φειρι η κουβέντα
εν αντέχου θα του πω:
ξέρου μο του Κέπλερ, έφτουν
του ξλουμένου Γερμανό.

Ποιόν λέγς, μι τα μούσια έναν
τσι μι τα μιγάλα αυτιά
ναι, μουρέλη μ, έφτουν λέγου
που 'χει μάτια καγιαρά.

Έπιζι του θιουλόγους
συγγραφέας ξακουστός
τσ' ίλιγι, ακόμ', πους είνι
μαθηματικός, καλός.

Απί μικρός είχι ταλέντου
Σ' τσ' αριθμοί ήνταν ξιφτέρ
γι' αυτό τσ' αργότερα τουν είπαν
τ' ουρανού μας Νομουθέτ!

Ήταν, όμους, φτος σπουδαίους
είχι γνώσεις όσις θελς
έφτα που πει για τσ' πλανήτις
ε τ' αμφισβητεί κανές.

Άμα εν 'ήνταν βρε γιου Κέπλερ,
ντουβάρια θα μασταν μεις ούλ
θα ρωτούσαν τι 'νι γήλιους
τσι θα λέγαμε αγγούρ.

Τον ρωτούσε «Πού 'χεις κρυμμένα
τα λεφτά, βρε Αρχιμήδη»;
«Μη μου τους κύκλους τάραττε.
Πάψε, ρε σαμνιαμίδι»!

Αυτό ήταν το τελευταίο...
τον έκοψε το λαιμό του
κι όλος ο κόσμος θρήνησε
για τον άδικο χαμό του

Ο πολύξερους

Κατερίνα, απάντησέ μου:
είδες στη ζωή ποτέ
να 'ναι κάποιος αστρονόμος
και να το παίζει συγγραφέας;

Μια που το 'φερε η κουβέντα,
δεν αντέχω θα το πω:
μόνο αυτόν τον Κέπλερ ξέρω,
τον τρελό τον Γερμανό...

«Ποιον λες; Έναν με το μούσι
και με τα μεγάλα αυτιά;»
«Ναι, παιδί μου, εκείνον λέω
που 'χει μάτια μυωπικά.»

Παρίστανε τον θεολόγο,
συγγραφέας ξακουστός,
κι έλεγε πως είν', ακόμα,
μαθηματικός καλός.

Από μικρός είχε ταλέντο,
στους αριθμούς ήταν ξεφτέρι.
Γι' αυτό, αργότερα τον είπαν
τ' ουρανού μας Νομοθέτη

Ήταν, όμως, αυτός σπουδαίος,
είχε γνώσεις να εκπλαγείς.
Όσα είπε για τους πλανήτες
δεν τ' αμφισβητεί κανείς.

Αν δεν ήταν, βρε, ο Κέπλερ,
ντουβάρια θα ήμασταν όλοι εμείς.
Θα ρωτούσαν τι 'ναι ο ήλιος
και θα λέγαμε «αγγούρι»

Ρ' Άλεξελ, γιατί γιλάς του
ίξιρις του τσ' απ' τα ψες
πς γι πλανήτις ε καθούντι,
μο γυρίζιν σι τρουχιές;

Μιά που τά πατι σεις ούλα
θα σας πω του μυστικό
γώ εν' είμι κουτσομπόλα
αλλά τούτου θα του πω.

Δυο φουρές παντρέφτσι έφτους
τσ' ίχει καν πουλλά μουρά.
Θα μι σκάσ' γι μσουμιρίδα
ήθιλι τσι παντριγιά.

Ήταν άτυχους γιου έρμους
πέθανι απι πυριτό
τσ' ινταν νέους γιου καημένους,
είχι τέλους θλιβιρό.

Πριν τιλιώσουμι του Κέπλερ
κατ' ακόμα θέλου α πώ
γώ θαρρώ πους μείς τ' χρουστούμι
ένα μιγάλου φχαριστό.

Νεύτων

Η σκ'ιά

Προυχουρούμι σ' έναν άλλου
που νταν πρόουρου μουρό
τσ' ένι γνώρσι του πατέρα τ'
ήταν ουρφανό απί μικρο.

Αλλά φτο ε τουν ιμπόδσι
τν εφυιάτ α μας δειξ'
ήθιλι α γιν σπουδαίους
τσι τα δόντια α μας τριξ.

Τουν Ισαάκ του Νεύτουν λέγου
που χει δλειές φτος όσις θελς
φιλόσουφους τσι αστρονόμους
τσ' φυσικής μας γιου βασλεύς.

Ούλους κόσμους ιξαρτάτι
απί τσ' νόμοι τ' έφτοι τσ' τρεις
δρασ -αντίδρασ' τσι αδράνεια
χρόνια έκανι α τσ' πς.

Αλέξη μου, γιατί γελάς;
Το 'ξερες κι από χδες
πως δεν κάθονται οι πλανήτες,
μα κινούνται σε τροχιές;

Μια που τα 'πατε εσείς όλα,
θα σας πω το μυστικό.
Αν και δεν είμαι κουτσομπόλα,
όμως, αυτό θα το μοιραστώ.

Δυο φορές παντρεύτηκε εκείνος
κι έκανε πολλά παιδιά.
Θα με σκάσει η μισομερίδα,
ήθελε και παντρειά!

Ήταν άτυχος ο δόλιος,
πέθανε από πυρετό
αν κι ήταν νέος ο καημένος,
είχε τέλος θλιβερό.

Πριν τελειώσω με τον Κέπλερ,
κάτι ακόμα θέλω να πω:
πιστεύω πως του χρωστάμε
ένα μεγάλο ευχαριστώ.

Η «συκιά»

Προχωρούμε σ' έναν άλλο
που 'ταν πρόωρο μωρό
και δεν γνώρισε πατέρα
ήταν από μικρό ορφανό.

Αλλά αυτό δεν ήταν εμπόδιο
ευφυΐα να μας δείξει.
Ήθελε να γίνει σπουδαίος
και τα δόντια να μας τριξεί.

Τον Ισαάκ το Νεύτωνα λέω,
που 'κανε πολλές δουλειές:
φιλόσοφος κι αστρονόμος
της φυσικής ο βασιλεύς.

Όλος ο κόσμος εξαρτάται
απ' τους νόμους του τους τρεις:
δράση - αντίδραση και αδράνεια
χρόνια έκανε να τους βρει.

Πιο σπουδαίους ήταν όμους
έφτους για τ' παγκόσμια έλξ'.
Πού να ήξιρι γιου έρμους
πους Κουλόμπ θα πα α τουν κλέψ.

Σα π' καθούνταν φτος στου κήπουτ'
τσι σκιφτόνταν τυπ' α βρει
έπεισι ένα πράσνου μήλου
πας τσιφάλατ' τριχουτί.

Τσ' απ' τ' μιγάλιτ φαντασία
προσπάθσι φτος αν ηξιγίσ'
πσέφτι η δύναμ' π' ρίχτ' του μήλου
κάν' τν σελήν' μας α γυρίζ'.

Έγιουσις μιλέτις π' πίτσι
δε νι σκέφτσι τ' παντριγιά
έμνι μοναχός τσι έρμους
κούνι φαίνιτι τ' μηλιά.

«Έ ντριπόστι, ρε καπτούρες,¹
π' λέτι λόγια σεις βαριά
επειδή απόμνα μόνους
θα μι πείτι τσι συκιά»;

Ξερς πους λέγου ό,τ' ακούγου
ε ντα βγάζου απ' του νού μ'
άγι, σ' λέγου μια συγγνώμη
α τιλιώσ' του νταβαντούρ.

Κουλόμπ

Γιού κλέφτς

Γιου Κουλόμπ είναι σπουδαίους
στον ηλεκτρισμό αστέρ'.
Ανακάλψι τα φουρτιά
τσ' έφτι τ' δύναμ' που τα ελκ'.

Έφτους νόμουσι τ' γιου έρμους
στου σχολειό μας βασανίζ':
Μάθι τούτου κάνι τ' άλλου
του τσιφάλ' μας του ζαλίζ.

Πιο σπουδαίος ήταν, όμως,
αυτός για την παγκόσμια έλξη.
Πού να ήξερε ο καημένος
πως ο Κουλόμπ θα του... τον κλέψει.

Ενώ στον κήπο του καθόταν
και τύπους έψαχνε να βρει,
έπεσε ένα πράσινο μήλο
στην κεφαλή την τριχωτή.

Με την πολλή του φαντασία
προσπάθησε να εξηγήσει
πως η δύναμη που το μήλο ρίχνει
κάνει τη σελήνη μας να γυρίζει.

Τόσες μελέτες που 'κανε
δεν σκέφτηκε την παντρεία.
Έμεινε μονάχος κι έρημος,
κουνούσε, φαίνεται, ...τη μηλιά.

«Δεν ντρέπεστε, βρε ανθρωπάρια,
που λέτε λόγια εσείς βαριά;
Επειδή απέμεινα μονάχος,
θα με πείτε και «συκιά» ;

Ξέρεις πως λέω ό,τι ακούω,
δεν τα βγάζω από το νου μου.
Άντε, σου λέω μια συγγνώμη,
να τελειώσει το νταβαντούρι!

Ο κλέφτης

Ο Κουλόμπ είναι σπουδαίος,
στον ηλεκτρισμό αστέρι.
Ανακάλυψε τα φορτία
και τη δύναμη που τα έλκει.

Αυτός ο νόμος, του ο γνωστός
στο σχολειό μας βασανίζει:
Μάθε το ένα, κάνε τ' άλλο,
το μυαλό μας τριβελίζει.

¹ Φυτό, που ούτε τα ζώα δεν τρώνε τα φύλλα του. Η λέξη χρησιμοποιείται στον περιφρονητικό λόγο.

Σιδηρόδρομους, βρε, ίνι
έφτους τύπους που ιφίβρι
ανακάτουσι φουρτία
τσι τουν γράψαν σν' ιστουρία.

Όμους, έμαθα κατ' νέα
που νι άστσμα φτα πουλύ
τώρα άμα είν' αλήθεια
θα μας πουν γι ειδικοί.

Τζι μι ένα επί μι δύο
τσι διαίρισ μι του ρο
είνι ένας άλλους τύπους
αλλά μι τ' Κουλόμπ φτυστός.

Ε Κουλόμπ, παλιουκαπτούρα,
ίβρα γω του μυστικό
μπά τσι έκλιψις του τύπου
απ' του Νεύτων του γνωσκό.

Γω θαρρώ συ ένι πίστις
κατ' διαφοριτικό
φτος μας είπι για του βάρους
τσι συ για τουν ηλεκτρισμό.

Ίβγαλις απ' εύτου τς μάζις
τσι μας πάσαρις τα κιου.
Έλα ντε πού 'μαστι έξυπν'
τσ' έ μας ξιγιλάς μαϊμού.

«Μένα, ρε μλάρια Αγιασιώτκα,
ίπριπι α μι προυστσνάτι
οχ' α μι κατηγουρίτι
τσ' απού πίσου μ' α γιλάτι».

Έχιτι μι σεις του νου σας,
Αγιασιώτις αγαθοί,
έγιουτις τσ' συκοφαντίες
έ θα τσ' ανιχτώ πουλύ.

Ίμνταν λουχαγός μιγάλους,
μαθηματικός τρανός.
Ανακάλψα γω τ' πυξίδα
που 'νι σ' ουλ σας ουδηγός.

Τσι του νόμου μ' τουν ιφίβρα
ουλουμόναχους στ' αλήθεια
να ουρκίζουμι στου Θγιό,
που πουλύ τουν αγαπώ.

Σιδηρόδρομος, είναι βρε,
αυτός ο τύπος που εφηύρε.
Ανακάτεψε φορτία
κι έμεινε στην ιστορία!

Αλλά έμαθα κάποια νέα
που 'ναι άσχημα πολύ.
Τώρα, αν είναι αλήθεια
θα μας πουν οι ειδικοί.

Τζι μι ένα επί μι δύο
και διαίρεση με το ρο,
είν' ένας άλλος τύπος
αλλά φτυστός με του Κουλόμπ.

Ε! Κουλόμπ, ανθρωπάριο,
βρήκα εγώ το μυστικό.
Μπας και έκλεψες τον τύπο
απ' το Νεύτωνα το γνωστικό;

Εγώ νομίζω πως δεν βρήκες
κάτι διαφορετικό.
Αυτός μας είπε για το βάρος
και συ για τον ηλεκτρισμό.

Έβγαλες από κει τις μάζες
και μας πάσαρες τα κιου.
Έλα ντε που είμαστε ξύπνιοι,
δε μας ξεγελάς, μαϊμού!

«Εμένα, βρε μουλαρια Αγιασιώτκα,
έπρεπε να με προσκυνάτε
κι όχι να με κατηγορείτε
κι από πίσω μου να γελάτε.

Να με έχετε το νου σας,
Αγιασιώτες αγαθοί,
αυτές τις συκοφαντίες
δε θα ανεχτώ πολύ.

Λοχαγός ήμουν μεγάλος,
μαθηματικός τρανός.
Εγώ βρήκα την πυξίδα,
που 'ναι σ' όλους οδηγός.

Και τον νόμο τον εφηύρα
ολομόναχος στ' αλήθεια.
Να ! ορκίζομαι στο Θεό,
που πολύ τον αγαπώ.

Ρε μουρά, μπά τσ' εχ' δίτσιου
γιου Κουλόμπ γιου παλαβός
έφτους είνι γι αιτία
που γνυρίζουμε του φως.

Αϊνστάιν

Του ξυπνοπούλ'

Τιλιφταίους μας απόμνι
γι' Αινστέιν γιου μστακάς
που νταν απί τ' Γερμανία
τσι σκουλειό ήταν κατμάς.

Μέχρι π' βρέθτσι γιου Κουστάκης
γιου Καραθεοδωρής
τσι τουν πίτσι μοναχόσι τ'
του ξιφτέρ της φυσικής.

Γι' Αινστέιν π' λέτι είπι
πράγματα σημαντικά
«Ο θεός δε παίζει ζάρια
τα θέλει όλα σταθερά».

Για τ' σχετικότητα π'μας είπι
στιν ιστορία έμνιει φτος
«τίπουτα δε ταξιθεύει
πιο γρήγουρα απί του φως».

Είπι, όμως, ένα πράγμα
πρωτάκουστο για τν' ιπουχί
πους γι μάζα είν' ισουδύναμ'
μι ενέργεια αρκετή.

Ήξιρις του πους γιου ήλιους
ιλλατώνιτι πουλύ
δίνοντας έδιατς ενέργεια
σουλ τσ' αθρώπ πάνου στη γη;

Τώρα, όμως θα σας πούμι
για τα ξούρια τ' τα πουλλά.
Έπιζι βιουλί ουλ' τμέρα
τσ' έπρηζι τ' κόσμου τα μυαλά.

Σαν ανέβινι στ' καρρέρα
εν ιμπόργις α τουν πιάγς
φόργι τσ' έφτου του κουστούμι τ'
π' έ του άλλαζι η γαζιάρς.

Βρε παιδιά, μπας κι έχει δίκιο
ο Κουλόμπ ο παλαβός;
Αυτός είν' η αιτία
που γνυρίζουμε το φως.

Το έξυπνο πουλί

Τελευταίος μας έχει μένιει
ο Αινστέιν με τη μουστάκα,
που ήταν απί τη Γερμανία
και στο σχολείο ήταν σκράπας.

Όσπου βρέθηκε ο Κωστάκης
ο Καραθεοδωρής
και τον έκανε μονάχος
το ξεφτέρι της Φυσικής.

Ο Αινστέιν, που λέτε, είπε
πράγματα σημαντικά:
«Ο θεός δεν παίζει ζάρια,
τα θέλει όλα σταθερά».

Για τη σχετικότητα που είπε
στην ιστορία έμνιει αυτός.
«Τίποτα δεν ταξιθεύει
πιο γρήγορα από το φως».

Είπε, όμως, ένα πράγμα
πρωτάκουστο για την εποχή
πως ισοδύναμη είν' η μάζα
με ενέργεια αρκετή.

Το 'ξερες πως το φως του ήλιου
ελαττώνεται πολύ,
δίνοντας έτσι ενέργεια
σ' όλους εμάς πάνω στη γη;

Τώρα, όμως, θα σας πούμε
για τα ελαττώματά του.
Έπαιζε βιολί όλη μέρα,
του 'χε πάρει τα μυαλά του.

Σαν ανέβαινε στη ρόδα,
δεν μπορούσες να τον πιάσεις.
Φορούσε το ίδιο κοστούμι,
δεν το άλλαζε ο βρωμιάρς.

Επίλογος

Αχ! τι κούρασ' είναι έγιουτ
άγι να τειλιώνουμι·
είπαμι ντα ούλα πάλι
τίπουτα δε χώνουμι.

Μάθαμι για τα βραβεία
τσι πλακώσαμε τσι μεις
μήπως πάρουμε κανένα
τσι χαρεί γιου διευθυντής.

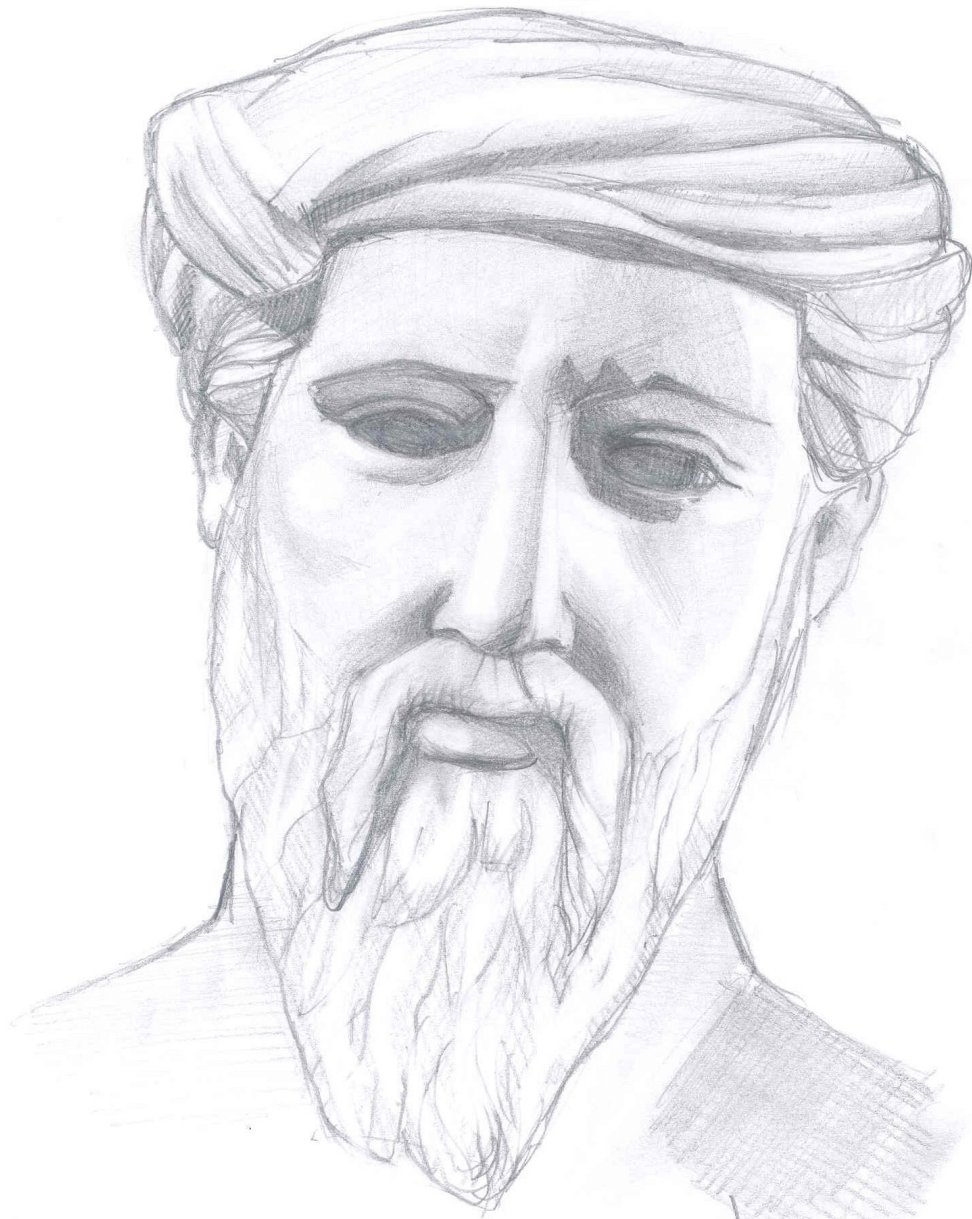
Αλλιώς, μεις απουχουρούμι
έχουμε τσι άλλις ιδλιές,
στον χωριό μας περιμένειν
α μαζόξουμι ιλιές.

Αχ! Τι κούραση είν' αυτή!
Άντε, να τελειώνουμε.
Τα' παμε όλα πάλι,
τίποτα δεν κρύβουμε.

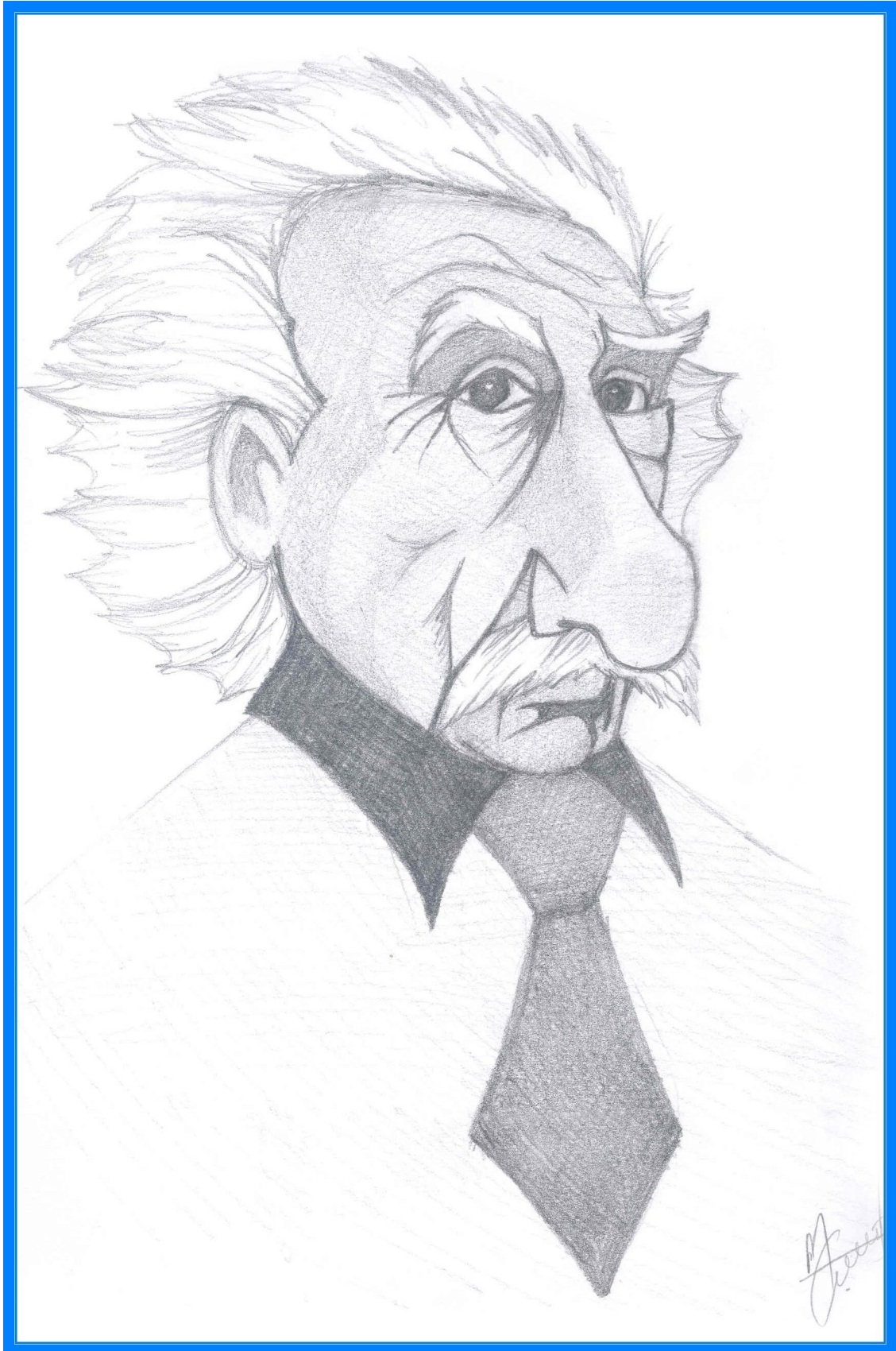
Μάθαμε για τα βραβεία
και πλακώσαμε κι' εμείς
μήπως πάρουμε κανένα
και χαρεί ο διευθυντής

Αλλιώς εμείς αποχωρούμε,
έχουμε κι άλλες δουλειές.
στο χωριό μας περιμένουν.
να μαζέψουμε ελιές.

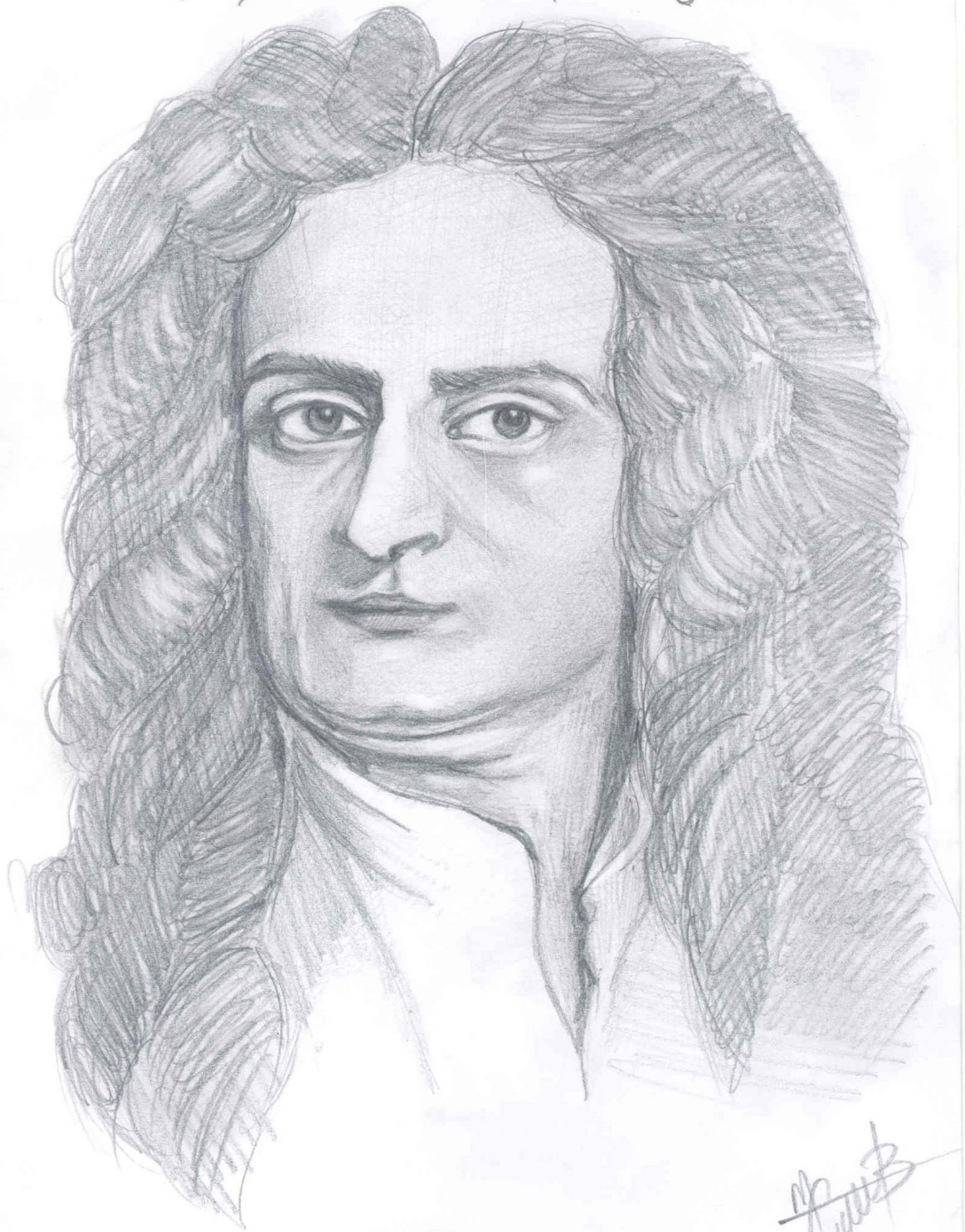
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

my
Gustaf

NEWTONAS

mp
Curtis